

Intersektionaalinen ryhmäliikuntapedagogiikka ja eletty yhdenvertaisuus

KAISA-RIITTA AHO & HANNA HUUMONEN

Liikuntatieteen päivät 2021

Eriarvoisuudesta yhdenvertaisuuteen

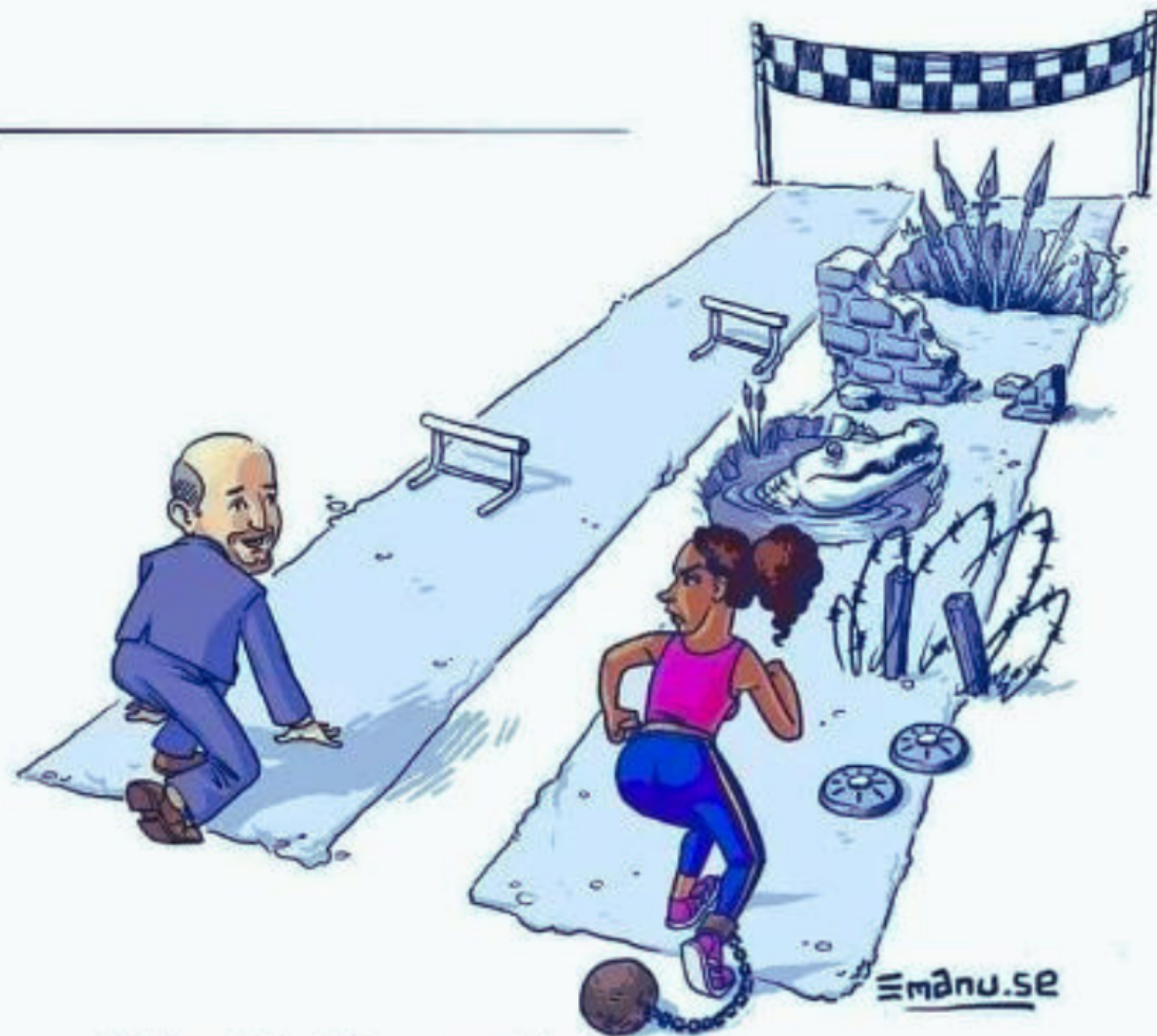
**LIKKUJIN
EROT...**

...VAI LIIKUNTA- KOKEMUSTEN EROT

Intersektionaalisuus: TEORIA + KÄYTÄNTÖ

- Käsitteen juuret Yhdysvaltojen ihmisoikeusaktivismiin pitkässä historiassa
  - Risteävät erot tuottavat erityisiä kokemuksen paikkoja (Crenshaw 1989)
  - Intersektionaalisuus auttaa tekemään näkyväksi muutoin piiloon jääneitä positioita
  - Postrukturalistisen feminismin yhteys: ei "olevia", vaan liikkuvia ja tuotettuja kategorioita (Lykke 2005)
  - Intersektionaalisuus kehollisena ja moniaistisena ilmiönä, jota tulee havainnoida teoreettisten tulokulmien lisäksi kokemuksellisesta suunnasta (Ahmed 2017; Villa 2011)
  - Antikategorinen intersektionaalisuusajattelu: luokitteluja pyritään purkamaan yksioikoisen identiteettipolitiikan sijasta (McCall 2005)
- Pedagogiikka käytäntönä, joka joko edistää tai jarruttaa sosiaalista oikeudenmukaisuutta (Hill Collins & Binge 2016; hooks 2007)

“What’s the matter?
It’s the same distance!”

Yhtälömetafora

Lisätään etuoikeuskerroin E ja konteksti T.

- Taustatekijä (x) + teko tai tekemättä jättäminen (y)
- $E \times [\text{Taustatekijä (x) + teko tai tekemättä jättäminen (y)}]$
- $E \times [\text{Taustatekijä (x) + teko tai tekemättä jättäminen (y)}] \times T$
(aika/konteksti)
- $E \times [\text{Taustatekijä (x) + teko tai tekemättä jättäminen (y)}] \times T$
(aika/konteksti)= eletty ja toimittu eriarvoisuus

Eletty yhdenvertaisuus hyväksyy regression ja kääntää katseen toimijaan

PÄÄSENKÖ PAIKALLE?

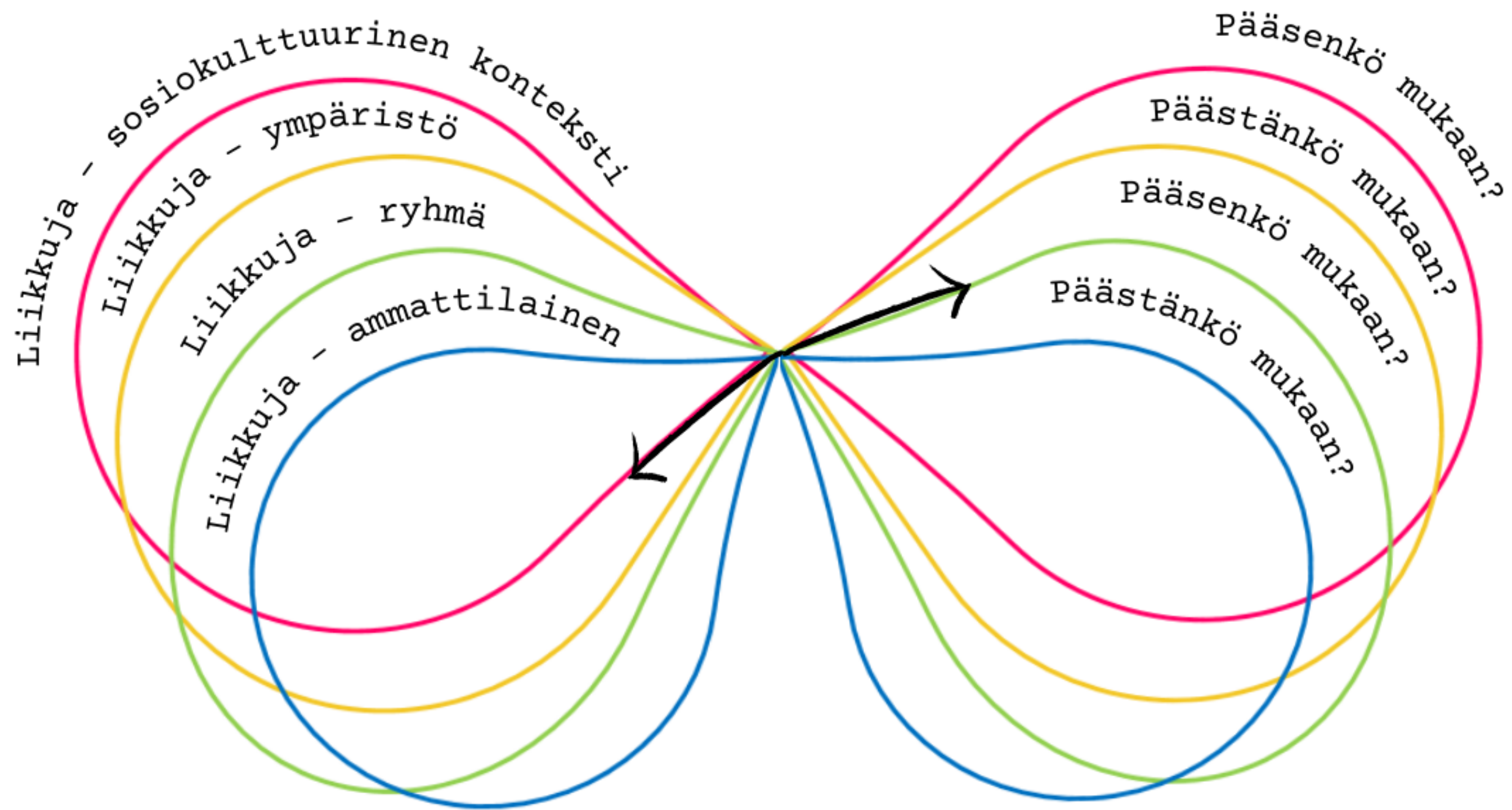
PÄÄSTÄNKÖ PAIKALLE?

EROTTELUISTA YHDENVERTAISUUTEEN

- Erokategorioihin keskittyminen ei riitä, koska tietyistä eroista syntyy erilaisia efektejä sen mukaan, millaisessa kontekstissa ne ilmenevät (Yuval-Davis 2006)
- Eletty_yhdenvertaisuus: erot materialisoituvat liikkujien eletyssä kehossa tietyssä ajallisessa ja tilallisessa asetelmassa, mutta myös kehojen välillä
- Pedagoginen yhdenvertaisuustyö on affektiivista ja kehollista (Ahmed 2017; Case 2017; hooks 2007)

Intersektionaalisen liikuntapedagogiikan eletty yhdenvertaisuus

Aho & Huuonen 2021

Intersektionaalisen ryhmäliikuntapedagogiikan periaatteet

1. Ohjaajakeskeisyydestä Me-henkeen

- liikkujanäkökulma ja vastakertomukset osana suunnittelua, **ME**

2. Samuudesta moninaisuuteen

- risteävät erot osana liikkujuutta ja ammattilaisuutta, **ME KAIKKI**

3. Käskyttämisestä valtaistamiseen

- jokaisen toimijuus osana liikuntatilanteita, **ME KAIKKI YHDESSÄ**

4. Staattisesta kehkeytyvään

- liikkuvien valtasuhteiden näkyväksi tekeminen osana liikuntaa

ME KAIKKI YHDESSÄ YHTÄ ARVOKKAINA

EROT MUUTTUVAT JA MAASTO VAIHTUU

Se, mitä intersektionaalisuudella
tehdään, ratkaisee.

Kiitos!

intersektionaalinenpedagogiikka.fi

**HYPPÄÄ MUKAAN LIIKUNTA-ALAN
KESTÄVÄÄN KEHITYKSEEN!**

- **Ahmed, S. (2017).** *Living a feminist life*. London: Duke University Press.
- **Crenshaw, K. (1989).** Demarginalizing the Intersection of Race and Sex: A Black Feminist Critique of Antidiscrimination Doctrine, Feminist Theory and Antiracist Politics. University of Chicago Legal Forum 1989.
- **Case, K. A. (toim.) (2017)** *Intersectional Pedagogy: Complicating Identity and Social Justice*. New York: Routledge.
- **Hill Collins, P. & Bilge, S. (2016).** *Intersectionality*. Cambridge: Polity Press.
- **hooks, b. (2007).** *Vapauttava kasvatus*. Helsinki: Kansanvalistusseura.
- **Lykke, N. (2005).** Nya perspektiv på intersektionalitet. Problem och möjligheter. Tidskrift för genusvetenskap, 2-3(7).
- **Markula, P. (2014).** Moving Body and Social Change. Cultural Studies ↔ Critical Methodologies, 14(5).
- **McCall, L. (2005).** The Complexity of Intersectionality. Journal of Women in Culture and Society, 30(3).
- **Villa, P.-I. (2011).** Embodiment is Always More: Intersectionality, Subjection and the Body. Teoksessa *Framing Intersectionality: Debates on a Multi-faceted Concept in Gender Studies*. London, New York: Routledge.
- **Yuval-Davis, N. (2006).** Intersectionality and Feminist Politics. European Journal of Women's Studies, 13(3).